

Judikatūras krājums

Lieta T-903/16

RE
pret
Eiropas Komisiju

Vispārējās tiesas (devītā palāta paplašinātā sastāvā) 2019. gada 14. februāra spriedums

Personas dati – Fizisko personu aizsardzība attiecībā uz šo datu apstrādi – Tiesības piekļūt šiem datiem – Regula (EK) Nr. 45/2001 – Piekļuves atteikums – Prasība par lēmuma atcelšanu – Vēstule, kurā ir izdarīta atsauce uz agrāku daļēju piekļuves atteikumu, to nepārskatot – Apstrīdama tiesību akta LESD 263. panta izpratnē jēdziens – Gluži vienkārši apstiprinoša akta jēdziens – Piemērojamība attiecībā uz piekļuvi personas datiem – Jauni un būtiski fakti – Interese celt prasību – Pieņemamība – Pienākums norādīt pamatojumu

1. *Eiropas Savienības iestādes – Fizisko personu aizsardzība attiecībā uz personas datu apstrādi – Regula Nr. 45/2001 – Personas tiesības piekļūt datiem, kuri uz to attiecas – Jauns pieteikums par piekļuvi, kas iesniegts pēc atteikuma piekļūt šiem pašiem datiem – Iestādes pienākums pārskatīt agrākā atteikuma pamatojumu – Šīs pārskatīšanas rezultātā pieņemts akts, par kuru var celt prasību atcelt tiesību aktu – Gluži vienkārši apstiprinoša rakstura neesamība*

(LESD 263. pants; Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. pants un 8. panta 1. punkts un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 45/2001 13. panta c) punkts un 20. panta 1. punkts)

(skat. 45.–52. punktu)

2. *Eiropas Savienības iestādes – Fizisko personu aizsardzība attiecībā uz personas datu apstrādi – Regula Nr. 45/2001 – Personas tiesības piekļūt datiem, kuri uz to attiecas – Jauns pieteikums par piekļuvi, kas iesniegts pēc atteikuma piekļūt šiem pašiem datiem – Iestādes pienākums pārskatīt agrākā atteikuma pamatojumu – Pārskatīšanu pamatojošu jaunu un būtisku faktu esamība – Jaunu faktu nenorādīšana jaunajā pieteikumā par piekļuvi – Ietekmes neesamība*

(Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 45/2001 13. pants un 20. panta 1. punkta a) un c) apakšpunkts)

(skat. 56.–62. punktu)

3. *Prasība atcelt tiesību aktu – Fiziskas vai juridiskas personas – Pieņemamības nosacījumi – Interese celt prasību – Prasība, kurai ir jāvar dot labumu prasītājam*
(LESD 263. pants)

(skat. 66. punktu)

4. *Eiropas Savienības iestādes – Fizisko personu aizsardzība attiecībā uz personas datu apstrādi – Regula Nr. 45/2001 – Personas tiesības piekļūt datiem, kuri uz to attiecas – Prasība atcelt atteikumu datu subjektam piekļūt datiem, kuri uz viņu attiecas – Interese celt prasību – Datu subjekts, kam jau ir bijusi piekļuve visiem šiem datiem vai to daļai – Ietekmes neesamība*
(LESD 263. pants un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 45/2001 13. pants)

(skat. 69.–71. punktu)

5. *Eiropas Savienības iestādes – Fizisko personu aizsardzība attiecībā uz personas datu apstrādi – Regula Nr. 45/2001 – Personas tiesības piekļūt datiem, kuri uz to attiecas – Piekļuves atteikums – Pienākums norādīt pamatojumu – Tvērums – Atsauce uz agrāku atteikumu, to nepārskatot – Nepietiekams pamatojums*
(LESD 296. pants un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 45/2001 13. pants un 20. panta 1. punkta a) un c) apakšpunkts un 3. punkts)

(skat. 75.–82. punktu)

Rezumējums

Spriedumā RE/Komisija (T-903/16), kas pasludināts 2019. gada 14. februārī, Vispārējā tiesa sprieda par kāda Komisijas darbinieka prasību atcelt dienesta vēstuli, ar kuru ir noraidīts lūgums piekļūt personas datiem. Šajā lietā Komisijas Drošības direktorāts¹ bija veicis administratīvo izmeklēšanu attiecībā uz prasītāju. Šis direktorāts ar apstrīdēto dienesta vēstuli noraidīja prasītāja, pamatojoties uz Regulu Nr. 45/2001² izteikto lūgumu piekļūt saviem personas datiem. Komisija apgalvoja tostarp, pirmkārt, ka šī dienesta vēstule esot akts, ar kuru gluži vienkārši apstiprināts agrāks piekļuves atteikums, kuru prasītājs savukārt neesot apstrīdējis prasības celšanai paredzētajos termiņos, un, otrkārt, ka prasītājam neesot intereses celt prasību par šo dienesta vēstuli, jo tā attiecās uz personas datiem, kuriem viņam jau ir bijusi piekļuve.

Jautājumā par atcelšanas prasījumu pieņemamību Vispārējā tiesa, pirmām kārtām, nosprieda, ka saskaņā ar Regulu Nr. 45/2001 persona drīkst jebkurā brīdī no jauna lūgt piekļuvi personas datiem, piekļūt kuriem tai iepriekš bija liegts. Šāda lūguma gadījumā attiecīgajai iestādei ir jāizvērtē, vai agrākais piekļuves atteikums joprojām ir pamatots. Tāpēc, veicot jaunu izvērtēšanu, lai noskaidrotu, vai agrāk sniegtais atteikums dot piekļuvi personas datiem joprojām ir bijis pamatots, tiek pieņemts akts, kas ir nevis agrāko aktu gluži vienkārši apstiprinošs akts, bet gan akts, par kuru var celt prasību atcelt tiesību aktu. Proti, no Regulas Nr. 45/2001 13. panta c) punkta, kas atļauj datu subjektam “jebkurā laikā” piekļūt saviem personas datiem, izriet, ka šim subjektam ir tiesības minētajiem datiem piekļūt nepārtraukti un pastāvīgi. No otras puses, Regulas Nr. 45/2001 20. panta 1. punktā paredzētie izņēmumi no piekļuves tiesībām un šo tiesību ierobežojumi ir piemērojami tikai tik ilgi, kamēr tie ir nepieciešami. Turklāt personas datu apstrādes sfērā datu subjekta faktiskā un juridiskā situācija pēc savas iedabas ir mainīga, jo laika gaitā vien par nederīgu vai pat nelikumīgu var kļūt apstrāde, kas tāda agrāk nebija.

¹ Komisijas Cilvēkresursu un drošības ģenerāldirektorāta Drošības direktorāts.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV 2001, L 8, 1. lpp.).

Otrām kārtām, Vispārējā tiesa norādīja, ka nevienā Regulas Nr. 45/2001 tiesību normā datu subjektam nav uzlikts pienākums jebkā argumentēt vai pamatot savu lūgumu piekļūt saviem personas datiem. No tā izriet, ka jautājumā par piekļuvi personas datiem prasītājs var atsaukties uz tādu jaunu un būtisku faktu esamību, kuri pamato šā akta pārskatīšanu, pat tad, ja tas šos faktus nav minējis savā pieprasījumā. Šajā lietā, ņemot vērā, ka iepriekšējā piekļuves atteikuma pamatā esošie iemesli bija saistīti ar administratīvu izmeklēšanu attiecībā uz prasītāju, Vispārējā tiesa uzskatīja, ka šīs administratīvās izmeklēšanas noslēgšana ir jauns un būtisks fakts, kas pēc sava rakstura ir spējīgs būt par pamatu tam, lai jautājums par prasītāja tiesībām piekļūt saviem personas datiem tiktu izskatīts no jauna. Šī izskatīšana bija jo pamatotāka tāpēc, ka jauno pieprasījumu par piekļuvi saviem personas datiem prasītājs Drošības direktorātam iesniedza tikai pēc saprātīga laika (vairāk nekā sešiem mēnešiem).

Trešām kārtām, Vispārējā tiesa uzskatīja, ka Regulas Nr. 45/2001 kontekstā datu subjekta tiesības piekļūt saviem datiem ir nepārtrauktas un pastāvīgas; šīs tiesības viņam ļauj tostarp lūgt piekļuvi personas datiem, turklāt to darīt arī tad, kad tas jau ir varējis piekļūt visiem šiem datiem vai daļai no tiem. Šajos apstākļos apstrīdētās dienesta vēstules atcelšanas rezultātā – t.sk. tāpēc, ka tā attiecas uz piekļuvi personas datiem, kuriem prasītājam jau ir bijusi piekļuve – šim prasītājam varētu rasties tiesiskas sekas un viņš varētu gūt labumu.

Ņemot vērā šos apsvērumus, Vispārējā tiesa nosprieda, ka atcelšanas prasījumi ir pieņemami.

Izvērtējot atcelšanas prasījumu pamatotību, Vispārējā tiesa atzina prasības pamatu par pamatojuma norādīšanas pienākuma neizpildi. Proti, gadījumā, ja pārskatīšanas rezultātā piekļuve no jauna ir jāatsaka, atsauce uz agrākajiem lēmumiem nav uzskatāma par pietiekamu pamatojumu. Tāpēc Vispārējā tiesa atcēla apstrīdēto dienesta vēstuli, ciktāl tajā ir noraidīts prasītāja lūgums piekļūt kādiem viņa personas datiem.